

INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DEL GRUP SOCIALISTA AL PARLAMENT, MIQUEL ICETA, EN EL PLE MONOGRÀFIC SOBRE SANITAT

El nostre grup parlamentari va sol·licitar la celebració d'aquest ple monogràfic per tal de debatre en profunditat sobre la salut del sistema sanitari català. Estem parlant del 40% del pressupost de la Generalitat de Catalunya, d'un element bàsic d'igualtat de drets de la ciutadania i d'un servei públic fonamental.

Creiem, senyores i senyors diputats, que la política de fortes retallades del govern de Convergència i Unió, que va comptar primer amb el suport del Partit Popular i després amb el suport d'Esquerra Republicana de Catalunya, està erosionant greument el nostre sistema sanitari públic i que, de continuar, el posarà en greu perill.

Creiem, senyor president, que el seu govern no ha situat la sanitat pública catalana entre les seves màximes prioritats. Sols així s'explica la retallada de 1.408 milions d'euros que ha patit el pressupost anual. En aquests moments, la sanitat pública és una de les principals preocupacions dels ciutadans. Recordem que el grau de preocupació sobre la sanitat se situava l'octubre de 2010 en el 3,6 i avui se situa en el 9,2 segons dades del CEO. I, una dada encara més preocupant, el 82,9% de la gent que declara sentir-se més afectada personalment pel problema de la sanitat creu que l'actual govern no està actuant per resoldre'l, dades ben recents recollides també pel CEO.

Em diran, president i conseller, i tindran raó, que la satisfacció dels usuaris de la sanitat és alta. Sí. És així sobretot quan s'acaben els tractaments i les intervencions. Però el problema és mentre arriben, l'allargament del temps de diagnòstic i per realitzar les proves necessàries. El problema és la tensió a la que s'està sotmetent al sistema i especialment a les persones amb problemes de salut i als treballadors de la sanitat.

President, si el sistema sanitari català pateix grans tensions i si ha experimentat un important retrocés en la qualitat en els darrers cinc anys és a causa de la gestió del seu govern, que – convé recordar-ho – exerceix la competència exclusiva en sanitat. A causa de les retallades, sí. Una insòlita retallada del 14% en termes nominals i d'un 22% en termes reals, és a dir, tenint en compte la inflació. Per això tenim 2.600 professionals de l'ICS menys que el 2010, i els salaris s'han reduït un 20% de mitjana en el sector salut. Per això hi ha 1.500 llits d'aguts menys des del 2010 al 2013, segons l'estadística de centres hospitalaris de Catalunya. Per això augmenten les llistes d'espera. Per això col·lapsen els serveis d'urgències, per això i perquè quan vols anar al metge de capçalera has d'esperar fins a 15 dies.

Hi ha greus dificultats per abordar les inversions necessàries per a la renovació tecnològica, i fins i tot hi ha hospitals que tenen dificultats econòmiques per fer front a l'amortització dels equips adquirits anys enrere. Es produeixen derivacions cap a centres privats mentre hi ha hospitals públics amb plantes senceres tancades.

Malgrat tot, el sistema sanitari públic, senyor president, manté en termes generals la seva qualitat en el nucli essencial de l'atenció sanitària gràcies als professionals que hi treballen. Persones que tenen una gran vocació de servei però que han patit una reducció molt

significativa dels seus salaris, que han vist incrementats els seus horaris i/o la seva càrrega de treball i que han vist empitjorar en general les seves condicions laborals. Convé subratllar la gran vàlua professional dels treballadors del sistema sanitari, a la tasca dels quals devem un especial reconeixement.

President, mantenir la qualitat del sistema i l'atenció que presta, atendre les necessitats creixents d'una població en procés d'envelliment, promoure l'accés a innovacions tecnològiques i a nous medicaments i tractaments, ens abocaran forçosament, i més si creiem en un sistema sanitari públic, universal i de qualitat, a importants increments de la despesa sanitària pública.

El sistema sanitari públic català està infrafinançat. Des del nostre punt de vista, el repte i l'objectiu són els de convergir amb el finançament sanitari per càpita dels països europeus de referència amb una renda i una composició demogràfica similars a les de Catalunya. Per això creiem que, per començar, cal recuperar el nivell de despesa de 2009: 1.300 euros per càpita llavors que, tenint en compte la inflació, avui serien més 1.430 euros per càpita. Avui, la despesa sanitària per càpita és a Catalunya inferior a la mitjana espanyola.

I no crec equivocar-me si m'avanço al que em diran, senyor president, senyor conseller, em diran que tota la culpa és de Madrid, responsable de tots els mals. Són vostès molt previsibles. I si bé hi ha mals que venen de Madrid, alguns són ben nostres.

El problema, senyor president, és que vostès no han demostrat gaire interès per negociar la revisió del sistema de finançament que hagués hagut d'entrar en vigor l'1 de gener de 2014, i que hagués hagut de millorar el finançament de Catalunya i el de la nostra sanitat pública.

Vostès, senyor president, tampoc no van dubtar a suprimir l'impost de successions, primer, i a recuperar-lo després tot i que a un nivell més baix del que el va deixar el govern anterior. Si no l'haguessin rebaixat potser ens hauríem estalviat una part significativa de les retallades en salut. Han recaptat en cinc anys 1.400 milions d'euros menys. I això no és culpa de Madrid.

Les necessitats de finançament són, precisament, la justificació que es dona sempre des del Departament de Salut a totes les mesures que estan posant en perill el nostre sistema sanitari públic.

A la sanitat catalana li calen més recursos, sí. Però també li cal que el seu govern, president, li dediqui més atenció i energia política. Li cal una gestió més eficient, utilitzar millor els recursos que tenim, gastar en allò que és important i deixar de gastar en allò que és innecessari.

I això no ha d'implicar cap mena d'obstacle per a la necessària transparència, per a la plena eficàcia dels mecanismes de control.

No compartim, president, en aquest sentit, la frenada al desplegament dels governs territorials de salut, organismes essencials de transparència, participació i control que vostès han ignorat completament demostrant, un cop més, que no creuen gaire en el món local, essencial per a la cohesió social i el benestar a Catalunya, doncs és especialment en clau local on es pot avançar en l'eficiència i l'eficàcia, amb la integració de serveis socials i sanitaris. Aquí trobaríem també la millor recepta per tornar a posar el ciutadà en el centre del sistema de salut, relligant millor l'atenció primària i comunitària amb l'assistència hospitalària.

Alguns casos aïllats han aixecat l'alarma sobre la bondat del nostre sistema sanitari. Cal alertar contra qualsevol pràctica irregular, i en aquest sentit veurem com acaba el cas Innova de Reus. Cal denunciar qualsevol indicati de corrupció. I no hi ha millor prevenció per aquests mals que la màxima transparència, el millor control i la introducció de mecanismes de participació en els que també haurien de ser-hi presents els professionals i els usuaris del sistema. Descentralització i opacitat no són, ni han de ser sinònims.

També cal clarificar el marc de relació entre el sistema públic i el sector privat. Necessitem una major separació d'aquests dos móns per evitar els conflictes d'interès en què han incorregut massa persones en els darrers anys. És urgent establir regles d'assignació de recursos que siguin conegudes i d'obligat compliment per a tothom, així com una normativa clara i estricta d'incompatibilitats, i un codi ètic per evitar el transvasament amb finalitats lucratives de recursos humans, tecnològics i financers del sector públic al sector privat.

President, necessitem, per sobre de tot, un govern compromès amb el rebuig a la privatització i a la mercantilització de la sanitat pública. La salut no ha de ser un negoci.

Vaig acabant. Però no vull fer-ho sense reivindicar la universalitat de la sanitat pública, entesa com a dret de ciutadania que no pot estar condicionat ni al nivell de renda, ni a la situació laboral, ni a la situació legal de les persones, ni tampoc al seu lloc de residència. El govern pot comptar amb nosaltres per garantir-ho.

President, la sanitat catalana necessita més recursos, més transparència i més control, també més eficàcia, eficiència i avaluació, i un millor reconeixement als professionals que la integren. Però la sanitat pública catalana requereix també molta més voluntat política que la que el seu govern ha mostrat per defensar-la i millorar-la. Esperem que d'aquest debat se'n pugui derivar un major compromís col·lectiu envers la sanitat pública, i mesures concretes perquè el nostre sistema públic de salut estigui a l'alçada del que el poble de Catalunya mereix.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.